

Dk. Tiberius Rata, Ezra-Nehemia, Kikao cha 1, Ezra 1-2

© 2024 Tiberius Rata na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dkt. Tiberius Rata katika mafundisho yake kuhusu vitabu vya Ezra na Nehemia. Hii ni kipindi cha 1, Ezra 1-2.

Habari zenu nyote. Leo tutaanza kujifunza vitabu vya Ezra na Nehemia.

Acha niombe. Baba Mpendwa, tunakushukuru kwa neno lako, kwa uzuri na utajiri wake. Ninaomba uzungumze nasi. Hili liwe zaidi ya zoezi la kitaaluma, lakini utulete karibu nawe. Tuonyeshe wewe ni nani na umekuwa ukifanya nini na utusaidie kukuamini na kukuabudu. Katika jina la Kristo, naomba. Amina.

Ezra na Nehemia ni vitabu muhimu sana. Sio lazima viwe kwenye orodha ya vitabu vinyavyopendwa na kila mtu, lakini ni vitabu muhimu sana kwa ajili ya kujifunza kwetu maandiko. Kwa hivyo, tunapaswa kuanza na historia yao na kujikumbusha tu mahali tulipo katika historia.

Tuko katika kipindi kinachoitwa Marejesho. Manabii walikuja na kuzungumzia dhambi za watu. Kwa sababu ya dhambi zao, Mungu atawahukumu.

Lakini katika mawasiliano ya manabii, Mungu alisema kila mara, Nitawarudisha. Na ndivyo tulivyo navyo katika vitabu vya Ezra na Nehemia. Tuna urejesho, kurudi kwenye nchi.

Lakini hebu turudi nyuma kidogo hadi wakati wa utawala wa kifalme. Tena, una mpito kutoka utawala wa kitheokrasi hadi utawala wa kifalme. Kumbuka, Samweli alikuwa mwamuzi wa mwisho.

Na kisha watu wakasema, tunataka kuwa kama mataifa mengine. Tunataka kupata mfalme. Na kwa hivyo, ulikuwa na mabadiliko kutoka kwa Mungu kuwatawala hadi kwao kutawaliwa na mfalme.

Kwa hivyo, wafalme watatu wa kwanza, Sauli, Daudi, na Sulemani, ni muhimu sana katika historia ya Israeli. Kumbuka, chini ya Sauli, alikuwa mfalme wa kwanza. Ufalme ulianzishwa.

Daudi aliimarisha ufalme, akahamisha mji mkuu kutoka Hebroni hadi Yerusalemu, kisha akapanua mipaka ya nchi. Na kisha, mwanawe Sulemani aliipanua zaidi. Jinsi alivyofanya hivyo ilikuwa kupitia amani.

Kwa hivyo, ikiwa Daudi alipanua ufalme kupitia vita, Sulemani aliupanua kupitia amani. Kumbuka, moja ya mambo ya kwanza aliyofanya ni kufanya muungano na Farao, mfalme wa Misri. Hapa kuna ramani, ramani muhimu sana ya ufalme.

Tena, Daudi aliamisha mji mkuu kutoka Hebroni hadi Yerusalemu. Alitawala huko kwa takriban miaka saba, kisha akauhamisha hadi Yerusalemu, ambapo bado upo hadi leo. Alipanua ufalme kuelekea kaskazini, kusini, na mashariki.

Na kisha, bila shaka, Sulemani alipanua mipaka hiyo. Ni wazi kwamba lengo kuu la utawala wa Sulemani lilikuwa hekalu. Na hapa una ramani ya hekalu, ambayo kwa kweli imechorwa kwenye ramani ya maskani.

Tofauti pekee kati ya hema la kukutania na hekalu ilikuwa kwamba hema la kukutania lilikuwa dogo na linaloweza kusongeshwa. Hekalu sasa ni la kudumu. Una vyumba vingi vya kuhifadhia vitu, una beseni nyingi zaidi, lakini mchoro ni uleule.

Mna madhabahu ambapo dhabihu zilitolewa. Na kisha, makuhani walipoingia hekaluni, mlikuwa na mahali patakatifu na patakatifu pa patakatifu. Kwa hivyo, katika mahali patakatifu, mlikuwa na meza ya mikate ya wonyesho, pamoja na mikate 12 inayowakilisha makabila 12 ya Israeli.

Vinara vya taa, kumbuka katika hema la kukutania, kulikuwa na kimoja tu. Lakini sasa, hekaluni, mna vinara vingi vya taa, unajua, vinara vya taa vya matawi saba. Mna madhabahu ya uvumba kabla tu ya kuingia katika patakatifu pa patakatifu.

Kwa nini unahitaji madhabahu ya uvumba? Naam, kwa sababu hii ni nafasi iliyofungwa, hakuna madirisha. Kwa hivyo, hii ni harufu nzuri inayojaza mahali hapo. Na kisha, bila shaka, una patakatifu pa patakatifu, Sanduku la Agano, ambapo kuhani mkuu angeenda mara moja kwa mwaka kunyunyizia damu kwenye kiti cha rehema.

Na, bila shaka, ndani ya Sanduku lenyewe, ulikuwa na bakuli la mana, fimbo ya Haruni iliyochipuka, na nakala ya Amri Kumi. Hapa kuna nakala ya hekalu. Unaweza kuiona hii katika jumba la makumbusho huko Yerusalemu.

Bila shaka, hili lilikuwa hekalu halisi. Lakini hatimaye, hekalu lilipanuliwa, na ulikuwa na vyumba vingi vya mahakama. Na, bila shaka, baadaye, Herode Mkuu alipanua hilo hata zaidi kufikia wakati wa Yesu.

Hivi ndivyo muundo wa hekalu ulivyoonekana wakati wa Yesu. Bila shaka, hekalu liliharibiwa mwaka wa 70 BK na Warumi. Lakini hivi ndivyo, hekalu lina jukumu muhimu sana kwa sababu ndilo kitovu, kitovu cha dini ya Israeli.

Muhimu sana. Bila hekalu, wanaweza kufanya nini? Naam, hekalu hili lilichukuliwa kutoka kwao mwaka wa 587, Nebukadneza alipokuja na kuharibu hekalu na

kuwapeleka uhamishoni Babeli. Kwa hivyo, nini kilitokea baada ya utawala wa Sulemani, kwa sababu Mungu alikuwa amemkasirikia Sulemani, Biblia inasema katika 1 Wafalme 11, Mungu anasema, nitagawanya ufalme katikati.

Lakini kwa sababu ya baba yako, Daudi, sitaifanya wakati wa uhai wako. Nitafanya hivyo baada ya wewe kufa. Kwa hivyo, baada ya Sulemani kufa, ufalme unagawanywa mara mbili.

Ufalme wa kaskazini, pamoja na mji mkuu wa Shekemu, kisha ukahamia Samaria. Na tena, ufalme wa kusini wa Yuda, pamoja na mji mkuu huko Yerusalemu. Kwa hivyo, ufalme umegawanyika.

Ufalme wa kaskazini unajulikana kama Israeli, na ufalme wa kusini unajulikana kama Yuda. Lakini ukiangalia chati hii, ingawa Israeli ilikuwa kubwa zaidi katika jiografia, kumbuka kwamba una nasaba 10, makabila 10, na nasaba 10. Katika Yuda, una nasaba moja tu, nasaba ya Daudi.

Kwa hivyo, ingawa hii ni kubwa zaidi, wanaanguka haraka kuliko dada yao Yuda anayeanguka katika 587. Kwa hivyo, huu ndio ukoo wa Daudi, ambao unatuvutia sana kwa sababu hapa ndipo Masihi atatoka. Kwa hivyo ingawa Yuda ni ndogo, ni imara zaidi kwa sababu ina nasaba moja tu, nasaba ya Daudi.

Na hatimaye, itaanguka mwaka wa 587. Kwa hivyo, ufalme wa kaskazini unaanguka mwaka wa 722 KK kwa Waashuri. Na kisha, mwaka wa 587, Yuda inaanguka kwa Wababeli.

Tena, hekalu linaharibiwa, na ukuta wa jiji unaharibiwa. Hili ni muhimu sana kukumbuka.

Pia, kumbuka kwamba wakati haya yanapotokea, hata baada ya ufalme wa kaskazini kuanguka, Mungu huendelea kutuma manabii kwa ufalme wa kusini na kusema, tubuni, mnigeukie. Msipofanya hivyo, jambo lile lile lililompata dada yenu litatokea kwenu. Kwa hivyo, Mungu alituma manabii wakati huu, Mungu alituma manabii wakati huu.

Lakini kwa bahati mbaya, Waisraeli hawakusikiliza. Kulikuwa na mada tatu ambazo manabii walizungumzia. Kwanza, Mungu anasema, kwa sababu mmetenda dhambi, nitawatumia hukumu.

Na ndiyo maana unaposoma manabii, wakati mwingine unataka kusema, oh, nimesikia haya hapo awali. Ndiyo, manabii wanajirudia sana kwa sababu matatizo ni sawa. Umetenda dhambi.

Na kwa sababu umetenda dhambi, nitakupeleka hukumuni. Lakini ukiangalia kwa makini manabii, na nadhani hiyo ni moja ya matatizo ambayo hatufikii mwisho wa vitabu, unapaswa kufika mwisho wa vitabu, inapozungumzia urejesho, Mungu anasema, nitakurudisha. Kutakuwa na mabaki waaminifu nitakaowarudisha.

Na hapo ndipo tulipo pamoja na Ezra na Nehemia. Tuko katika wakati huu wa marejesho. Mungu amehukumu dhambi za watu.

Mojawapo ya matokeo hayo ya hukumu ilikuwa ni kwenda uhamishoni, ufalme wa kaskazini kwa Waashuri, ufalme wa kusini kwa Wababeli. Na kisha huja wakati wa urejesho. Kuna dhambi nyingi, nyingi ambazo Biblia inazungumzia na manabii wanazungumzia.

Lakini zile kuu, zile kuu zilikuwa ibada ya sanamu. Watu walifuata dhambi za watu wengine, miungu na miungu ya kike, ukosefu wa haki, kutowatunza maskini na wahitaji, si tu kutowatunza maskini na wahitaji, bali pia kuwakanyaga. Na kisha ibada tupu, wangepitia tu, wangepitia kwa vitendo.

Na wangepitila dhambi za kila aina, Jumapili hadi Ijumaa. Na Jumamosi, wangepitila hekaluni na kusema, hili ni hekalu la Bwana, hekalu la Bwana, hekalu la Bwana, tumeokolewa. Na Mungu anasema, hapana, mnajidanganya wenyewe.

Taasisi za kidini haziwezi kukuficha, haziwezi kukutetea, kutokana na hukumu ya Mungu ijayo. Mungu anataka toba ya kweli na kumgeukia. Kwa bahati mbaya, watu hawakutubu, hawakutubu.

Mnamo 722 KK, Ufalme wa Kaskazini ulianguka kwa Waashuri. Baadhi walipelekwa uhamishoni. Ni muhimu sana kuelewa kwamba si kila mtu aliyepolekwa uhamishoni.

Na kama vile si kila mtu aliyechukuliwa uhamishoni, si kila mtu aliyerudi. Jambo lile lile lilitokea kwa Ufalme wa Kaskazini. Kwa njia, Wababeli walipochukua, walichukua nini? Naam, walichukua Milki ya Ashuru.

Kwa hivyo, makabila 10 yanayoitwa makabila yaliyopotea ya Israeli hayakupotea; bado yalikuwapo. Kwa hivyo, wakati Wababeli wanapowachukua Waashuri, watu bado wapo, au wazao wao. Kwa hivyo, basi unapata kuanguka kwa Yerusalemu mwaka wa 587 KK.

Tena, kitabu cha Nazareti kinawapeleka baadhi uhamishoni. Je, aliwapeleka kila mtu? Hapana, hakupeleka kila mtu. Ukiangalia katika kitabu cha Danieli, walitaka kuwapeleka akina nani? Wanataka kuwapeleka vijana watukufu ambao wanaweza kujifunza lugha mbili na ambao wanaweza kufanya kazi katika mfumo wa lugha mbili.

Ni muhimu sana kuelewa katika visa vyote viwili, si kila mtu aliyeenda uhamishoni, si kila mtu aliyerudi. Hilo ni muhimu kukumbuka tunapozungumzia kurudi kutoka uhamishoni. Hili ni muhimu sana.

Nabii Yeremia alitabiri muda ambao uhamisho ungekuwa, miaka 70. Katika Yeremia 25, anasema wazi kwamba uhamisho huo utadumu kwa miaka sabini.

Kwa hivyo, itabidi tufanye hesabu kidogo. Najua baadhi yenu mliambiwa hakutakuwa na hesabu katika hili, lakini kuna hesabu. Kwa hivyo, 587, ukichukua 587, toa 70, unapata 517 KK.

Kwa hivyo, lazima ukumbuke hilo. Kumbuka nambari hiyo, kwa sababu amri ya Koreshi ya kurudi kwao inakuja mapema zaidi katika 539. Na hiyo si 70.

Kwa hivyo, kumbuka, 587 ukiondoa 70 ni 517. Hiyo ni nambari muhimu sana ya kukumbuka, nitaelezea baadaye. Kwa hivyo basi, katika 539, Mungu aligusa moyo wa Koreshi, ambaye ni mfalme wa kipagani, mfalme wa kipagani.

Na Koreshi anatoa amri na kusema, ninyi Wayahudi mlio chini ya Milki ya Uajemi, kwa sababu Koreshi anawashinda Wababeli. Waajemi waliwashinda Wababeli. Kwa hivyo, walichukua kila kitu ambacho Wababeli walikuwa nacho, ikiwa ni pamoja na nchi ya Israeli, ikiwa ni pamoja na ufalme wa kaskazini, ufalme wa kusini, ambao sasa uko pamoja.

Kwa hivyo, anasema nini? Naam, tena, mji mkuu ulikuwa Susa. Wale kati yenu walio uhamishoni mnaweza kurudi nchini mwenu. Sio tu kwamba mnaweza kurudi nchini mwenu, bali pia nitawapa pesa za kujenga upya hekalu lenu wenyewe.

Lo, mabadiliko yaliyoje. Mabadiliko yaliyoje kutoka kwa Wababeli, waliotawala kwa mkono wa chuma. Unakumbuka Nebukadreza alisema nini? Nebukadreza alisema, nikiwabudu Marduk, ninyi pia mnapaswa kumwabudu.

Unamkumbuka Danieli na marafiki zake? Lazima uiabudu sanamu. Koreshi hakuwa hivyo. Waajemi walikuwa wavumilivu sana kidini.

Kwa hivyo, kama nyinyi watu mnataka kumwabudu Yahweh, sijali. Sio tu kwamba mnaweza kumwabudu Yahweh, lakini pia ninawapa pesa kutoka hazina ili kujenga upya hekalu lenu. Kwa njia, hakufanya hivyo kwa Waisraeli pekee.

Alifanya hivyo na mataifa mengine pia kwa sababu ndivyo Waajemi walivyokuwa. Kwa hivyo, Mungu anatumia mfalme mpagani. Kwa njia, anatajwa katika kitabu cha Isaya angalau miaka 200 kabla ya hili kutokea.

Kuna miujiza hii yote kwa sababu Mungu wetu ni Mungu wa miujiza. Na ndivyo hasa tulivyo navyo katika vitabu vya Ezra na Nehemia. Kwa hivyo, Mungu alisema, angalieni, nitawarudisha kutoka uhamishoni.

Nitawapeleka uhamishoni kwa sababu ya dhambi yenu. Kumbuka nchi ilikuwa muhimu sana kwao, ilikuwa ahadi ambayo Mungu alimpa Ibrahimu. Nitawapa nchi hii.

Naam, nitawanyang'anya nchi hii kwa sababu hamkuitunza Sabato yangu. Kulikuwa na desturi tupu. Hamkutii amri zangu.

Lakini Mungu anasema, Nitakurudisha. Na Biblia inazungumzia kurudi mara tatu kutoka uhamishoni. Kwa njia, kulikuwa na uhamisho mara tatu uhamishoni.

Kuna kurudi mara tatu. Kulikuwa na uhamisho mara tatu uhamishoni, 605, 597, na 587 KK. Na kama vile kulikuwa na uhamisho mara tatu, sasa tuna kurudi mara tatu.

Kwa hivyo, wa kwanza yuko chini ya Sheshbaza, Zerubabeli, na Yoshua. Zerubabeli ndiye mhusika mkuu hapa. Yeye ndiye kiongozi mkuu.

Havutiwi sana na vyombo vya habari. Baadhi ya watu kisha hutoa aina zote za uvumi kuhusu kwa nini hatujui. Kwa hivyo, kutoa hoja kutoka ukimya itakuwa vibaya.

Kwa hivyo takriban Wayahudi 50,000 wanarudi chini ya uongozi wa Zerubabeli. Na kisha wimbi la pili liko chini ya Ezra karibu 2,000. Sasa angalia jinsi hii ilivyo baadaye.

Ni baadae sana. Lakini watu wanarudi kwa sababu Mungu ni mwaminifu kwa neno lake, anataka kuwarudisha watu wake katika nchi. Na wimbi la tatu la kurudi chini ya Nehemia, hatujui idadi kamili.

Sijui idadi ya Wayahudi waliorudi. Lakini kumbuka kila wakati, si kila mtu aliyeenda uhamishoni, na si kila mtu aliyerudi.

Chini ya Ezra na Nehemia, tutaona marejesho. Kutakuwa na marejesho ya kiroho, na kutakuwa na marejesho ya kimwili. Na tukiangalia kuta za jiji la Yerusalemu, sehemu hii ambapo inasema Mlima Sayuni, huu ndio mji wa asili wa Daudi.

Lakini mji huu uliendelea kukua. Sulemani aliupanua, Hezekia aliupanua, na kisha una kuta kama zilivyokuwa chini ya Nehemia. Kwa hivyo sasa hatimaye tunaweza kufikia maandishi ya Biblia.

Ezra na Nehemia, kwa njia, walikuwa kitabu kimoja. Kilitenganishwa baadaye sana na kile tunachokijua kama Ezra na Nehemia. Lakini katika Biblia ya Kiebrania, hapo awali kilikuwa Ezra, Nehemia, kitabu kimoja.

Na nataka tuone kwamba Ezra, kitabu cha Ezra, na kitabu cha Nehemia vyote vinamhusu Mungu. Mungu ndiye mhusika mkuu. Hili halimhusu Ezra.

Sio kuhusu Nehemia. Najua wakati mwingine tunazisoma kwa ajili ya kanuni za uongozi tunazopata ndani yake. Lakini hilo sio jambo kuu.

Jambo kuu ni kuhusu Mungu ambaye ni mwaminifu kwa ahadi Zake. Mungu anayeongoza historia hata kama mambo hayaendi kama tulivyopanga. Kwa hivyo, tutaona hapa katika sura ya kwanza ya Ezra kwamba Mungu hugusa moyo wa Koreshi.

Hivi ndivyo kitabu kinavyoanza. Katika mwaka wa kwanza wa Koreshi, mfalme wa Uajemi, ili neno la Bwana kwa njia ya mlima wa Yereimia litimie. Bwana aliamsha roho ya Koreshi, mfalme wa Uajemi.

Kwa hiyo, alitoa tangazo katika ufalme wake wote na pia akaliandika: “Mfalme wa Uajemi asema hivi, Bwana, Mungu wa mbinguni, amenipa falme zote za dunia, naye ameniamuru nimjengee nyumba huko Yerusalemu, huko Yuda.”

Yeyote miongoni mwenu miongoni mwa watu wake wote, Mungu wake na awe pamoja naye, na apande kwenda Yerusalemu, iliyoko Yuda, akaijenge upya nyumba ya Bwana, Mungu wa Israeli, yeye ndiye Mungu aliyeko Yerusalemu. Na kila mtu aliyesalia, popote anapokaa, na asaidie mtu wa mahali pake kwa fedha na dhahabu, na mali, na wanyama, pamoja na matoleo machache kwa ajili ya nyumba ya Mungu iliyoko Yerusalemu.

Na kisha unaweza kusoma zaidi. Lakini nataka tuone kwamba Mungu anamtumia hapa mfalme mpagani kutimiza makusudi yake. Acha nikuulize, je, Mungu unaweza kufanya hivyo leo? Wakati mwingine tunaweka imani yetu na tumaini letu kwa kiongozi wa ulimwengu.

Wakati mwingine tunaweka tumaini letu katika Mahakama Kuu au kwa wanadamu na katika taasisi za kibinadamu. Lakini Biblia inasema, alaaniwe mtu anayemtumaini mwanadamu. Tunachohitaji kufanya ni kumtumaini Mungu anayetembea katika mioyo, hata ya wafalme wapagani, ili kutimiza makusudi yake.

Sijui kukuhusu, lakini hilo hunipa amani nyingi kwa sababu Mungu bado ni mkuu. Mungu anadhibiti, hata wakati mambo hayaonekani kuwa jinsi tunavyotaka yawe. Katika hali hii, Mungu anatembea ndani ya moyo wa Koreshi, mwanzilishi wa himaya ya Uajemi aliyetawala kuanzia 559 hadi 530 KK.

Na anapozungumzia hapa kuhusu mwaka wa kwanza, anarejelea mwaka wa kwanza aliposhinda Babeli. Hairejelei mwaka wa kwanza wa utawala wake kwa sababu mwaka wa kwanza wa utawala wake ulikuwa 559. Amri hii ilitolewa mwaka wa 539.

Lakini nabii Isaya wa karne ya 8, cha kuvutia sana, anamwita Koreshi mpakwa mafuta wa Bwana. Nini? Masihi wa Bwana, mpakwa mafuta, kwa sababu Masihi harejelei tu Kristo. Masihi alikuwa mtu yeyote aliyeitwa kutimiza kazi kwa ajili ya Mungu.

Bila shaka, makuhani na wafalme walipakwa mafuta, lakini katika hali hii, Koreshi anaitwa mpakwa mafuta wa Bwana. Mungu anamwita Koreshi mchungaji wangu katika Isaya 44:28. Isaya 45:1. Mungu anamwita Koreshi mpakwa mafuta wa Bwana.

Tena, inaelekeza kwenye ukweli kwamba Mungu ndiye anayedhibiti historia. Yeye ni mkuu. Williamson, katika ufafanuzi wake, anaeleza kwamba mwandishi wa Biblia hajishughulishi tu na ukweli wa nje wa historia, ambao huenda aliupata kutokana na kichwa cha habari au maelezo mengine ya utambulisho kwenye nakala ya amri yenyewe.

Badala yake, anajali mpangilio na kusudi lao takatifu. Kwa hivyo rudi nyuma kwenye miaka sabini. Kumbuka, tulisema 587 ukiondoa 70 ni 517.

Amri hiyo ilitolewa mwaka wa 539. Nini kilitokea? Mwaka wa 517, jambo lingine lilitokea. Hekalu lilijengwa upya.

Kwa hivyo, machoni pa Mungu, urejesho haujakamilika hadi hekalu litakaporejeshwa na dhabihu zitakapoanza tena. Hilo ni muhimu sana kukumbuka. 587 ukiondoa 70, 517, hapo ndipo urejesho utakapokamilika.

Na tutazungumzia zaidi kuhusu hilo baadaye. Kinachovutia hapa katika mstari wa pili ni kwamba Mungu anamtambua, Koreshi anamtambua Mungu kama Mungu wa mbinguni. Sasa, bila shaka, inasema Bwana, kwa hivyo Yahweh anatumika hapo, lakini kisha anasema Mungu wa mbinguni.

Usemi huo, Mungu wa mbinguni, hutokea mara tisa katika Agano la Kale, na kila wakati, unamrejelea Yahweh. Sasa, ulikuwa msemu wa kawaida uliotumiwa na Waajemi. Lakini tena, si tu kwamba Mungu ndiye mwenye mamlaka ya kumwita Koreshi ili kutimiza makusudi yake, lakini Isaya 44, 28 inatuambia haswa kile atakachofanya.

Kupitia nabii Isaya, Mungu anasema, na mimi nanukuu, yeye ndiye mchungaji wangu, naye atatimiza kusudi langu lote, akisema kuhusu Yerusalemu, Utajengwa upya, na kuhusu hekalu, msingi wako utawekwa. Koreshi hana mamlaka. Ni Mungu ndiye anayesimamia.

Hapa una Silinda ya Koreshi, Silinda maarufu ya Koreshi ambayo, ambapo unayo, ni maandishi ya kikabari, na ina simulizi ya Koreshi akiwashinda Wababeli mwaka wa 539 na jinsi alivyomkamata Nabonido, mfalme wa mwisho wa Babeli. Mungu hasongi tu moyoni mwa Koreshi, bali pia Mungu husongia moyoni mwa watu wake kwa sababu katika mistari ya 5 na 6, tunasoma, kisha wakasimama wakuu wa koo za baba wa Yuda na Benyamini na makuhani na Walawi, kila mtu ambaye Mungu alikuwa amemchochea roho yake kwenda kuijenga upya nyumba ya Bwana iliyoko Yerusalemu. Na wote waliokuwa karibu nao wakawasaidia kwa vyombo vya fedha, dhahabu, bidhaa, wanyama na bidhaa za thamani, pamoja na vitu vyote vilivyotolewa kwa hiari.

Tena, tunaona tena kwamba Mungu ndiye anayeongoza. Mungu ndiye anayebadilisha historia. Anagusa moyo wa mfalme na anagusa moyo wa mfalme na wa watu wake.

Na hapa tunaambiwa kwamba mabaki yamegawanywa katika makundi matatu, makuhani, Walawi na watu wa kawaida. Na kisha ni wakarimu sana katika kutoa mali zao ili kujenga upya. Mstari wa 7, Koreshi mfalme pia alitoa vyombo kutoka nyumba ya Bwana ambavyo Nebukadreza alikuwa amevichukua kutoka Yerusalemu, mahali pa nyumba ya miungu yake.

Koreshi anarudisha vitu vilivyokuwa ndani ya hekalu ambavyo Nebukadneza alivichukua na anavirudisha hekaluni. Wayahudi hawakuwa na sanamu ya Bwana. Kwa hivyo, Nebukadneza alikuwa na sanamu ya miungu yake.

Kwa hivyo, alichukua vitu kutoka hekaluni na kuviweka katika nyumba ya miungu yake. Na sasa hivi vinarudishwa. Katika mstari wa 9 hadi 11, tuna picha ya kila kitu kilichotolewa: dhahabu, fedha, na una dhahabu hii yote na fedha na vyombo vilivyorudishwa, na hivi vyote vinarudishwa.

Inatukumbusha tukio lingine. Hili lilitokea lini hapo awali? Wakati watu wengine walipokuwa wakienda, Waisraeli waliondoka kutoka nchi, na wakaenda na nyara nyingi, dhahabu, na fedha. Loo, hilo lilitokea katika tukio la kutoka.

Hili, kwa namna fulani, ni tukio la pili la kutoka, na Ezra na Nehemia wanazungumzia mengi kuhusu hilo. Na utaona mambo mengi kutoka kwa kutoka yakirudi hapa katika Ezra na Nehemia. Tukio hili linapaswa kuwakumbusha Waisraeli tukio lingine kubwa.

Kwao, ilikuwa tukio muhimu, kutoka, Mungu alipowaleta kwa mkono wenye nguvu kutoka Misri hadi nchi ya ahadi. Kwa hivyo, Mkristo wa leo, kiongozi wa Kikristo wa leo, anaweza kuwa na uhakika na uhakika kwamba Mungu yule yule aliyeongoza historia katika kutoka, Mungu yule yule aliyeongoza historia katika wakati wa Ezra na Nehemia, ndiye Mungu yule yule anayeongoza historia leo. Licha ya kutokuwa na

uhakika au uongozi wa serikali ulioharibika, nazungumzia duniani kote; Mungu ndiye anayesimamia historia.

Mungu anaweza na atashinda vikwazo vyovyote vya kibinadamu ili kutimiza mapenzi na mpango Wake. Lakini kama ilivyokuwa wakati wa Ezra na Nehemia, atatumia wanaume na wanawake waliojitolea, wamcha Mungu ambao wako tayari kujisalimisha kwa mapenzi Yake na kwa neno Lake. Tunapomfikiria Ezra, tunapaswa pia kufikiria kuhusu mpangilio wa matukio.

Chati hii inaonyesha mpangilio wa matukio wa Ezra na ninachotaka uone ni kwamba kama ilivyo katika vitabu vingine vya Biblia, huna mpangilio wa matukio kutoka sura ya 1 hadi sura ya 10, siku baada ya siku, mwaka baada ya mwaka, lakini utaona kwamba wakati mwingine mwandishi wa Biblia anaweka mambo katika mfumo wa mada, si lazima katika mpangilio wa matukio. Ndiyo maana unaona hapa kwamba unaanza na sura ya 1, 2, 3, 4, kisha unaenda 7, 8, 9, 10, lakini kisha angalia kinachotokea mwishoni. Unarudi kwenye sura ya 4, upinzani uliofanikiwa wa ujenzi upya wa Yerusalemu na kuta zake wakati wa utawala wa Artashasta.

Kazi inasimama hapa kwa sekunde moja. Kwa hivyo, lazima uone kwamba wakati mwingine huna mambo kwa mpangilio wa wakati. Mara nyingi utafanya hivyo, lakini kumbuka wakati mwingine utakuwa nje ya mpangilio.

Pia ni muhimu sana kuweka chati hii unapoangalia kitabu cha Ezra na Nehemia ili kuelewa mpangilio wa matukio. Jambo hilo hilo litafanyika kwa kitabu cha Nehemia. Laiti ningeweza kukuambia kwamba waliishi kwa furaha milele na walimsikiliza Mungu na kumtii, lakini tutaona katika Ezra na Nehemia kwamba watahughulikia dhambi ya kuoana na kutofuata sheria ya Bwana na walioana na watu kutoka mataifa mengine.

Tatizo halikuwa kabila lao. Tatizo lilikuwa ukweli kwamba walikuwa wakiabudu miungu mingine. Hili ni muhimu sana na tutalirudia baadaye.

Sasa tuendeleo hadi sura ya Ezra 2. Kwa hivyo, baada ya sura ya utangulizi, sura ya 2 inazungumzia viongozi wa marejesho. Una orodha ya watu na Ezra na Nehemia watakuwa na orodha tatu muhimu na kisha unaona mgawanyiko, makuhani, Walawi, watumishi wa hekalu, kisha hata waliorudi bila kumbukumbu ya familia na kisha takwimu zaidi. Kwa hivyo, jambo la kwanza tunaloona katika sura ya Ezra 2, una viongozi wa marejesho.

Hawa walikuwa watu wa jimbo waliotoka uhamishoni mwa wale waliohamishwa ambao Nebukadneza, mfalme wa Babeli, alikuwa amewachukua mateka hadi Babeli. Walirudi Yerusalemu na Yuda, kila mtu katika mji wake. Sasa, orodha hii ni ya mpangilio sana.

Una mstari wa 1 na 2, kichwa cha habari, mstari wa 3 hadi 35, orodha ya watu, kisha una orodha ya makuhani, orodha ya Walawi, orodha ya waimbaji, orodha ya walinzi wa mlango, orodha ya watumishi mbalimbali wa hekalu, orodha ya wale ambao hawajui nasaba yao, orodha ya jumla na kisha orodha ya zawadi za hekalu na kisha hitimisho. Muhimu sana hapa, mstari wa 1 unamaanisha kwamba baadhi ya Wayahudi hawakurudi katika nchi yao na hawakupewa sababu. Lakini kumbuka, si kila mtu alienda uhamishoni. Si kila mtu alirudi.

Na kisha, bila shaka, katika mstari wa 2 una viongozi waliotajwa. Zerubabeli akiwa ndiye mkuu, una Yoshua, Nehemia, Seria, Reelaya, Mordekai, Bilshani, Mispari, Bigwai, Rehumu na Baana na kisha hawa wote tena wanatajwa kwa majina. Sasa basi una wale waliorudi waliotambuliwa kwa majina au eneo la kijiografia.

Na kisha una hilo kuanzia sehemu ya pili ya mstari wa 2 hadi mstari wa 35. Na kuna fomula hapa, inasema wana wa X na wanaume wa Y. Wakati wowote unapokuwa na wana wa X, wanatambuliwa waziwazi kwa majina yao ya ukoo na kisha bila shaka una wanaume wa Y na wakati mwingine hao wanatambuliwa kwa eneo. Mstari wa 36 hadi 39 unataja makuhani.

Kumbuka, makuhani na Walawi hawakuwa na kazi wakati wa uhamisho. Wangeenda kufanya nini? Hawakuwa na hekalu la kuhudumu, lakini walitambuliwa kama sehemu ya familia ya makuhani. Kwa njia, familia nyingi za makuhani kuliko hizi zilirudi, lakini Nehemia anataja nne tu kati yao, ambazo ni karibu 10% ya watu waliorudi.

Tena, Williamson anapendekeza, na mimi nanukuu, kwamba katika kipindi cha baada ya uhamisho, kulikuwa na maendeleo thabiti ya uongozi wa kikuhani, maendeleo yaliyothibitishwa na orodha mbalimbali katika Agano la Kale, ambayo yalifikia kilele katika kuibuka kwa mfumo wa zamu 24 za kikuhani. Kwa njia, baadhi ya makuhani hawa wametajwa tena katika kitabu cha Mambo ya Nyakati ya Kwanza na kisha tena katika Nehemia. Watu wengine waliokuwa wakihudumu hekaluni walikuwa Walawi.

Tena, hawakuwa na kazi yoyote wakati wa uhamisho, lakini kama tutakavyoona, watalazimika kurudi na kurudi kazini. Lakini kwa sababu fulani, wametambuliwa kando. Una makuhani, Walawi.

Walawi walikuwa wakisimamia muziki na mambo mengine hekaluni. Kwa hivyo, hakuna ajali kwamba katika mstari wa 41 waimbaji wametajwa, wana wa Asafu. Mstari wa 42 wana wa walinzi wa malango, na kisha, mstari wa 43 hadi 48 una watumishi wa hekalu na wazao wa watumishi wa Sulemani na tunaambiwa mstari wa 392 mstari wa 58 unatuambia.

Muhimu sana kuelewa kwamba watumishi wa hekaluni hawakuwa watumwa, ingawa baadhi yao walikuwa na asili isiyo ya Kiisraeli. Ukiangalia asili yao, baadhi ya majina

haya ni ya Wamisri, Waarabu, Wababiloni, Waedomu, na Waugariti. Waliletwa tu katika kazi hapa hekaluni.

Inawezekana kwamba baadhi yao walikuwa wafungwa wa vita. Hatujui. Labda hawa ni wa wakati wa utawala wa kifalme.

Tunaweza tu kukisia kwa njia ya kielimu. Lakini ukweli kwamba wamejumuishwa hapa pamoja na wana wa watumishi wa Sulemani unaonyesha zaidi kwamba hawa si watumwa bali ni watumishi. Mistari ya 59 hadi 63 inazungumzia kuhusu waliorudi pamoja na kumbukumbu za familia.

Ingawa Wayahudi wengi waliweka rekodi za familia zao sawa, baadhi hawakufanya hivyo. Tena, una harakati hii leo ya kuangalia historia ya mtu ya ancestorm.com. Baadhi yao walifanya hivyo vizuri, baadhi yao hawakufanya hivyo, na baadhi yao waliofanya vizuri wametajwa hapa. Baadhi wanatambuliwa tu na mji wa Babeli walikotoka.

Kwa hivyo, kuna mada hapa ambayo ni muhimu sana. Mada ya usafi itarudi hapa kuelewa kwamba wasiwasi wa usafi ulikuwa mkubwa. Muhimu sana.

Na kisha, mistari ya mwisho ya sura ya 2 inatupa nambari 42,360. Kwa hivyo, hawa ndio watu wanaorudi katika wimbi la kwanza pamoja na Zerubabeli. Una tena lengo kuu hapa ni uaminifu wa Mungu unaotimiza ahadi yake ya kuwarudisha watu wake.

Orodha ya waliorudi inazungumzia umuhimu wa ahadi za Mungu kutimizwa, na majina hayo ni ushuhuda wa hilo. Kurudi kutoka uhamishoni Babeli si dhana ya kufikirika. Kwa kweli ni majina ya watu ambao ni muhimu sana hapa kuonyesha kwamba Mungu ni mwaminifu.

Tena, kama kiongozi Mkristo leo, kama mfuasi wa Kristo, unahitaji kuwa na uhakika, nasi tunahitaji kuwa na uhakika kwamba Mungu ni mwaminifu. Sio hivyo tu, lakini kama ilivyokuwa wakati huo, watu wanaomtumikia Mungu leo hawana majina tu. Wana nyuso, na wanamtumikia Mungu. Huenda wasifanye kazi za ukuhani.

Huenda wakawa watumishi wa kawaida, lakini katika uchumi wa Mungu, hiyo ni sawa. Sote tumeitwa kufanya kazi ya ufalme wa Mungu. Hatujaitwa tu kuhesabu idadi.

Tumeitwa kumtumikia Mungu mkuu na tumeitwa kuwatumikia watu. Hilo ni muhimu sana kwa kila moja ya majina haya. Kumbuka kwamba pia tumeitwa kuwatumikia watu kwa ajili ya utukufu wa Mungu.

Huyu ni Dkt. Tiberius Rata katika mafundisho yake kuhusu vitabu vya Ezra na Nehemia. Hii ni kipindi cha 1, Ezra 1-2.